

MAGYAR KÖZTÁRSASÁG KORMÁNYA

**T/18213. számú
törvényjavaslat**

**a Magyar Köztársaság ügyészségéről szóló 1972. évi V. törvény, valamint az
ügyészségi szolgálati viszonyról és az ügyészségi adatkezelésről szóló
1994. évi LXXX. törvény módosításáról**

**Előadó: Dr. Petrétei József
igazságügy-miniszter**

Budapest, 2005. november

2005. évi ... törvény

a Magyar Köztársaság ügyészségéről szóló 1972. évi V. törvény, valamint az ügyészségi szolgálati viszonyról és az ügyészségi adatkezelésről szóló 1994. évi LXXX. törvény módosításáról

1. §

(1) A Magyar Köztársaság ügyészségéről szóló 1972. évi V. törvény (a továbbiakban: Ütv.) 18. § (1) bekezdés c)–d) pontjai helyébe a következő rendelkezések lépnek:

(A Magyar Köztársaság ügyészi szervei)

„c) a főügyészségek;

d) a helyi ügyészségek;”

(2) Az Ütv. 18. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép, egyben a § a következő új (3) bekezdéssel egészül ki:

„(2) Az ügyészségi nyomozás, továbbá indokolt esetben más ügyészségi feladatok ellátására önálló helyi ügyészség vagy önálló főügyészség létesíthető.

(3) Az ügyészség tudományos, kutató és képzési szerve az Országos Kriminológiai Intézet.”

2. §

Az Ütv. 19. § helyébe a következő rendelkezés lép:

„19. § (1) A fellebbviteli főügyészségek felsorolását e törvény 1. számú melléklete tartalmazza.

(2) A főügyészségek felsorolását e törvény 2. számú melléklete tartalmazza.

(3) A területi katonai ügyészségek felsorolását e törvény 3. számú melléklete tartalmazza.

(4) A legfőbb ügyész javaslatot tehet az Országgyűlés illetékes bizottságának e törvény 1–3. számú mellékleteinek módosítására.

(5) Az ügyészség illetékességét általában annak a bíróságnak az illetékessége határozza meg, amely mellett működik.

(6) Az ügyészség szervezetét, működését és illetékességét, valamint a helyi ügyészségek felsorolását a legfőbb ügyész utasítással szabályozza. Az utasítást a Magyar Közlönyben közleményként közzé kell tenni.”

3. §

Az Ütv. 21. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A fellebbviteli főügyészség élén fellebbviteli főügyész, a főügyészség élén főügyész, az ügyészség élén vezető ügyész, a Katonai Fellebbviteli Ügyészség élén fellebbviteli vezető ügyész, a területi katonai ügyészség élén vezető ügyész áll.”

4. §

Az ügyészségi szolgálati viszonyról és az ügyészségi adatkezelésről szóló 1994. évi LXXX. törvény (Üsztv.) 3. § (1) bekezdés c) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[Ügyészségi alkalmazottak tanácsa (a továbbiakban: alkalmazotti tanács) működik:]

„c) a főügyészségeken, az alárendelt helyi ügyészségekre is kiterjedő hatáskörrel;”

5. §

Az Üsztv. 8. § (3) bekezdés c) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(Az irányítása alá tartozó ügyészi szervezet összügyészi értekezletét)

„c) a főügyész,”

(hívja össze.)

6. §

(1) Az Üsztv. 13. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A Katonai Főügyészség a Legfőbb Ügyészségen működő szakmai kollégiumokban, a Katonai Fellebbviteli Ügyészség a budapesti székhelyű

fellebbviteli főügyészségen működő szakmai kollégiumokban, a katonai ügyészségek a székhelyükön működő főügyészségek szakmai kollégiumaiban, a budapesti székhelyű katonai ügyészség ügyészei pedig a fővárosi illetékességű főügyészség szakmai kollégiumaiban vesznek részt. A főügyészségen működő szakmai kollégiumoknak tagjai az alárendelt helyi ügyészségeken szolgálatot teljesítő ügyészek is. A katonai ügyészséget vezető ügyész tanácskozási joggal részt vehet az illetékességi területén működő főügyészségek szakmai kollégiumainak ülésein.”

(2) Az Üsztv. 13. § (5) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(5) A (3)–(4) bekezdésben meghatározott jogkört a budapesti székhelyű fellebbviteli főügyészség esetében a fellebbviteli főügyész a fellebbviteli vezető ügyésszel, a katonai ügyészség székhelyén működő főügyészség esetében pedig a főügyész a katonai ügyészséget vezető ügyésszel, a fővárosi illetékességű főügyészség főügyésze pedig a budapesti székhelyű katonai ügyészség vezető ügyészével egyetértésben gyakorolja.”

7. §

(1) Az Üsztv. 16. § (2) bekezdés j) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(Magasabb vezető állású ügyész:)

„j) a főügyész helyettes;”

(2) Az Üsztv. 16. § (3) bekezdés d) és f) pontjai helyébe a következő rendelkezések lépnek:

(Vezető állású ügyész:)

„d) a főügyészségi osztályvezető ügyész;”

„f) a főügyészségi csoportvezető ügyész;”

8. §

(1) Az Üsztv. 20. § (1) bekezdése a következő új j) ponttal egészül ki:

(A legfőbb ügyész megbízatása megszűnik:)

„j) választójogának elvesztésével.”

(2) Az Üsztv. 20. § (7) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(7) A (2), a (4) és a (6) bekezdésben említett munkáltatói intézkedést az újonnan megválasztott legfőbb ügyész, ennek hiányában a legfőbb ügyész helyettes teszi meg. A volt legfőbb ügyészt a Legfőbb Ügyészségen vagy kérésére alacsonyabb szintű ügyészségen más – lehetőleg vezető – ügyészi munkakörbe kell áthelyezni. A volt legfőbb ügyészt áthelyezése esetén „címzetes legfőbb ügyészségi főtanácsos” cím és a beosztási pótlékon kívül – választása szerint – a legfőbb ügyészségi főosztályvezető ügyész vezetői pótlékával azonos összegű címpótlék vagy az új munkakörére megállapított vezetői pótlék illeti meg. A volt legfőbb ügyész fizetési fokozatba sorolását az áthelyezés nem érinti.”

(3) Az Üsztv. 20. § (10) bekezdésének „d)–i) pontjaiban” szövegrésze helyébe a „d)–j) pontjaiban” szöveg lép.

(4) Az Üsztv. 20. §-a a következő új (11) bekezdéssel egészül ki:

„(11) Ha a legfőbb ügyész megbízatása az (1) bekezdés j) pontja alapján szűnik meg, ennek tényét a köztársasági elnök állapítja meg.”

9. §

(1) Az Üsztv. 21. § (1) bekezdése a következő új j) ponttal egészül ki:

(A legfőbb ügyész helyettes megbízatása megszűnik:)

„j) választójogának elvesztésével.”

(2) Az Üsztv. 21. § (6) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(6) A (3) és (5) bekezdésben említett munkáltatói intézkedést a legfőbb ügyész teszi meg. A volt legfőbb ügyész helyett a Legfőbb Ügyészségen vagy kérésére alacsonyabb szintű ügyészségen más – lehetőleg vezető – ügyészi munkakörbe kell áthelyezni. A volt legfőbb ügyész helyett áthelyezése esetén „címzetes legfőbb ügyészségi főtanácsos” cím és a beosztási pótlékon kívül – választása szerint – a legfőbb ügyészségi főosztályvezető-helyettes ügyész vezetői pótlékával azonos összegű címpótlék vagy az új munkakörére megállapított vezetői pótlék illeti meg. A volt legfőbb ügyész helyettes fizetési fokozatba sorolását az áthelyezés nem érinti.”

(3) Az Üsztv. 21. § (9) bekezdésének „c)–h) pontjaiban” szövegrésze helyébe a „c)–j) pontjaiban” szövegrész lép.

(4) Az Üsztv. 21. §-a a következő új (10) bekezdéssel egészül ki:

„(10) Ha a legfőbb ügyész helyettes megbízatása az (1) bekezdés i)–j) pontja alapján szűnik meg, ennek tényét a köztársasági elnök állapítja meg.”

10. §

Az Üsztv. 22. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A legfőbb ügyész, illetőleg a katonai főügyész kinevezési jogkörébe tartozó vezetői kinevezés határozatlan időre szól, és az indokolás nélkül bármikor visszavonható. A vezetői kinevezés visszavonása előtt ki kell kérni az ügyészi tanács véleményét.”

11. §

(1) Az Üsztv. 25. § (1) bekezdése a következő új j) ponttal egészül ki:

(A legfőbb ügyész ügyészségi szolgálati viszonya megszűnik:)

„j) választójogának elvesztésével.”

(2) Az Üsztv. 25. § (2) bekezdése a következő új i)–j) pontokkal egészül ki:

(A legfőbb ügyész helyettes ügyészségi szolgálati viszonya megszűnik:)

„i) a megállapítás napjával, ha a vagyonyilatkozat-tételi kötelezettségét szándékosan elmulasztja, vagy a vagyonyilatkozatban szándékosan lényeges adatot, tényt valótlanul közöl, avagy a vagyonyilatkozatát és a személyes adat kezelésére felhatalmazó nyilatkozatát visszavonja;

j) választójogának elvesztésével.”

12. §

Az Üsztv. 26. §-a a következő új o) ponttal egészül ki:

(A legfőbb ügyész által kinevezett ügyész ügyészségi szolgálati viszonya megszűnik:)

„o) választójogának elvesztésével.”

13. §

Az Üsztv. a következő új 29/A. §-sal egészül ki:

„29/A. § Ha a legfőbb ügyész által kinevezett ügyész szolgálati viszonya a 26. § o) pontja alapján szűnik meg, ennek tényét a legfőbb ügyész állapítja meg.”

14. §

(1) Az Üsztv. 46/H. § (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(4) Ha az ügyészt ügyészségi érdekből alacsonyabb szintű ügyészséghez helyezik át, korábbi beosztási pótlékára, illetőleg címére és a címmel járó pótléokra továbbra is jogosult, valamint a korábbi szolgálati helye szintjének megfelelő munkaköri elnevezést a továbbiakban is használhatja. Ügyészségi érdekek minősül, ha az ügyészt alacsonyabb szintű ügyészségen vezetőnek nevezik ki, valamint ha a 22. § (2) vagy (4) bekezdésében, illetve 28. § (1) bekezdésének a)–b) pontjában említett okból alacsonyabb szintű ügyészségre helyezik át.”

(2) Az Üsztv. 46/H. § (5) bekezdésének első mondata helyébe a következő rendelkezés lép:

„Alacsonyabb szintű ügyészségre történő kirendelés esetén az ügyész beosztási pótléka nem változik, illetőleg címét és a címmel járó pótlékát megtartja, valamint a korábbi szolgálati helye szintjének megfelelő munkaköri elnevezést a továbbiakban is használhatja.”

15. §

Az Üsztv. a következő új 51/A. §-sal egészül ki:

„51/A. § A külön törvényben meghatározottakon kívül az ügyészségi alkalmazottak számára munkaszüneti napnak minősül az Ügyészség Napjaként minden év június 10-e, amely megemlékezés az első magyar ügyészi törvény, az 1871. évi XXXIII. törvénycikk kihirdetéséről.”

16. §

(1) E törvény a kihirdetését követő nyolcadik napon lép hatályba.

(2) E törvény hatálybalépésével egyidejűleg az Üsztv. 20. § (2), (4) és (6) bekezdésében, 21. § (3) és (5) bekezdésében, 22. § (3) bekezdésében, valamint a 94/A. § (2) bekezdésében a „korábbi” szövegrész helyébe a „volt” szöveg, 46/I. § (3) bekezdésében a „nagyobb helyi ügyészségnek minősül a megyei főügyészség székhelyén működő helyi ügyészség, továbbá az a helyi ügyészség,” szövegrész helyébe „az az ügyészség minősül nagyobb helyi ügyészségnek” szöveg, a bűnügyi nyilvántartásról és a hatósági erkölcsi bizonyítványról szóló 1999. évi LXXXV. törvény 18. § d) pontjában a „megyei főügyészség, a Fővárosi Főügyészség” szövegrész helyébe a „főügyészség” szöveg lép.

(3) E törvény hatálybalépésével egyidejűleg hatályát veszti

a) a büntetések és az intézkedések végrehajtásáról szóló 1979. évi 11. törvényerejű rendelet 64. § (1) bekezdésének „megyei (fővárosi)” szövegrésze;

b) az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény 59. § (1) és (4) bekezdése;

c) a Magyar Köztársaság ügyészségéről szóló 1972. évi V. törvény (Ütv.) módosításáról szóló 1989. évi XLVI. törvény 1. §-a, 8. §-a, 10. §-a, 16. §-a, 18. § (3) bekezdése, valamint melléklete;

d) a helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény 115. § (1) bekezdése;

e) a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvényben és az ehhez kapcsolódó jogszabályokban a felülvizsgálati eljárás megteremtéséről szóló 1992. évi LXVIII. törvény 31. § d) pontja;

f) az Üsztv. 101. § (2) bekezdése, 104. § (1)–(2) bekezdése, 106. §-a, 109. §-a, 111. § (1)–(2) bekezdése, továbbá az 50/E. § (3) bekezdés a) pontjában, valamint 2. számú mellékletének 4., 7. és 9. pontjaiban a „megyei”, 10. pontjában, továbbá a 7. számú melléklet 4–6. pontjaiban a „megyei, fővárosi” szövegrész;

g) a nemzetbiztonsági szolgálatokról szóló 1995. évi CXXV. törvény 81. §-a;

- h) az adóazonosító jel, a Társadalombiztosítási Azonosító Jel és a személyi azonosító használatával kapcsolatos törvények módosításáról szóló 1996. évi LXVI. törvény 41. § (7) bekezdése;
- i) a Magyar Köztársaság ügyészségéről szóló 1972. évi V. törvény módosításáról szóló 1997. évi LXX. törvény 2. §-a, 3. § (2) bekezdése, 5. §-a, 8. § (3) bekezdés a) pontja;
- j) az ügyészségi szolgálati viszonyról és az ügyészségi adatkezelésről szóló 1994. évi LXXX. törvény módosításáról szóló 1997. évi LXXI. törvény 6. § (2) bekezdése, 7. § (2) bekezdése, 24. §-a, 27–29. §-a, 43. §-a, 50. §-a, 59. §-a, 62. §-a, 74. §-a, valamint 5. számú melléklete;
- k) a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény 30. § (3) bekezdésének, 176. § (1) bekezdésének és 475. § (1) bekezdésének „megyei” szövegrésze, valamint 601. § (1) bekezdésének első mondata;
- l) a szabálysértésekről szóló 1999. évi LXIX. törvény 42. §-ának „megyei (fővárosi)” szövegrésze;
- m) az Országos Ítéltábla székhelyének és illetékességi területének megállapításáról, valamint az igazságszolgáltatás működését érintő egyes törvények módosításáról szóló 1999. évi CX. törvény 157. §-a;
- n) a Munka Törvénykönyvéről szóló 1992. évi XXII. törvény, a köztisztviselők jogállásáról szóló 1992. évi XXIII. törvény, a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény, a bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló 1997. évi LXVII. törvény, az igazságügyi alkalmazottak szolgálati jogviszonyáról szóló 1997. évi LXVIII. törvény, az ügyészségi szolgálati viszonyról és az ügyészségi adatkezelésről szóló 1994. évi LXXX. törvény módosításáról szóló 2000. évi XXXIII. törvény 20. §-a;
- o) a Munka Törvénykönyvéről szóló 1992. évi XXII. törvény, valamint az ezzel összefüggő törvények jogharmonizációs célú módosításáról szóló 2001. évi XVI. törvény 28. § (7) bekezdése;
- p) a Magyar Köztársaság ügyészségéről szóló 1972. évi V. törvény, az ügyészségi szolgálati viszonyról és az ügyészségi adatkezelésről szóló 1994. évi LXXX.

törvény, valamint egyéb törvények módosításáról szóló 2001. évi XXXI. törvény 6. § (4) bekezdése, 10. §-a, 17. §-a, 19. §-a és 30. § (3) bekezdése;

q) a köztisztviselők jogállásáról szóló 1992. évi XXIII. törvény, valamint egyéb törvények módosításáról szóló 2001. évi XXXVI. törvény 91. § (3) bekezdése;

r) a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény módosításáról szóló 2002. évi I. törvény 308. § (1) bekezdés c) pontja;

s) az ítélőtáblák és a fellebbviteli ügyészi szervek székhelyének és illetékességi területének megállapításáról szóló 2002. évi XXII. törvény 5. § (2) bekezdése;

t) a Magyar Köztársaság 2001. és 2002. évi költségvetésének 2002. évi végrehajtásáról szóló 2003. évi XCV. törvény 34. § (1) bekezdése;

u) az európai uniós csatlakozással összefüggő egyes törvénymódosításokról, törvényi rendelkezések hatályon kívül helyezéséről, valamint egyes törvényi rendelkezések megállapításáról szóló 2004. évi XXIX. törvény 148. § (2) bekezdés b) pontja;

v) a honvédelemről és a Magyar Honvédségről szóló 2004. évi CV. törvény 209. §-a.

(4) E törvény hatálybalépésével egyidejűleg az Ütv. az e törvény 1–3. számú melléklete szerinti 1–3. számú melléklettel egészül ki.

„1. számú melléklet az 1972. évi V. törvényhez

A Magyar Köztársaság fellebbviteli főügyészségei:

1. Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség,
2. Debreceni Fellebbviteli Főügyészség,
3. Győri Fellebbviteli Főügyészség,
4. Pécsi Fellebbviteli Főügyészség,
5. Szegedi Fellebbviteli Főügyészség.”

„2. számú melléklet az 1972. évi V. törvényhez

A Magyar Köztársaság főügyészségei:

1. Baranya Megyei Főügyészség,
2. Bács-Kiskun Megyei Főügyészség,
3. Békés Megyei Főügyészség,
4. Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Főügyészség,
5. Csongrád Megyei Főügyészség,
6. Fejér Megyei Főügyészség,
7. Győr-Moson-Sopron Megyei Főügyészség,
8. Hajdú-Bihar Megyei Főügyészség,
9. Heves Megyei Főügyészség,
10. Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Főügyészség,
11. Komárom-Esztergom Megyei Főügyészség,
12. Nógrád Megyei Főügyészség,
13. Pest Megyei Főügyészség,
14. Somogy Megyei Főügyészség,
15. Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Főügyészség,
16. Tolna Megyei Főügyészség,
17. Vas Megyei Főügyészség,
18. Veszprém Megyei Főügyészség,
19. Zala Megyei Főügyészség,
20. Fővárosi Főügyészség,
21. Központi Nyomozó Főügyészség.”

„3. számú melléklet az 1972. évi V. törvényhez

A Magyar Köztársaság területi katonai ügyészségei:

1. Budapesti Katonai Ügyészség,
2. Debreceni Katonai Ügyészség,
3. Győri Katonai Ügyészség,
4. Kaposvári Katonai Ügyészség,
5. Szegedi Katonai Ügyészség.”

INDOKOLÁS

a Magyar Köztársaság ügyészségéről szóló 1972. évi V. törvény, valamint az ügyészségi szolgálati viszonyról és az ügyészségi adatkezelésről szóló 1994. évi LXXX. törvény módosításáról szóló törvényjavaslathoz

ÁLTALÁNOS INDOKOLÁS

Jelen törvényjavaslat (a továbbiakban: Javaslat) célja a Magyar Köztársaság ügyészségéről szóló 1972. évi V. törvénynek (a továbbiakban: Ütv.) és ügyészségi szolgálati viszonyról és az ügyészségi adatkezelésről szóló 1994. évi LXXX. törvénynek (a továbbiakban: Üsztv.) részleges, az ügyészségi szervezetrendszer és az ügyészségi vezetők jogállását érintő felülvizsgálata. A Javaslatban szereplő szervezeti módosítások – az ügyészségi nyomozó hivatalok önálló ügyészségekké, illetve központi nyomozó főügyészséggé szervezése – az 1998. évi XIX. törvénnyel megállapított új büntetőeljárás kódex (a továbbiakban: Be.) által átalakított feladatrendnek jobban megfelelő szervezet kialakítását célozzák, míg az Üsztv. módosítása az ügyészségi vezetői megbízatás megszűnésének szabályait bővíti ki. A Javaslat elfogadása hozzájárulhat az ügyészi nyomozási és vádhatósági tevékenység korszerűbb és hatékonyabb ellátásához, és ezzel elősegíti a jogbiztonság erősítését is.

RÉSZLETES INDOKOLÁS

Az 1-3. §-hoz

A új Be. a büntető igazságszolgáltatás hatékony és koherens működésének új rendszerét hozta létre. A változások érintik az ügyészségi nyomozás rendszerét is, amelyek a következőkkel jellemezhetők: egyrészt az ügyészség nem nyomozó hatóság, hanem a nyomozó hatóságokat irányító közvádló, másrészt az ügyész nyomozása ezért nem felügyelhető, harmadrészt amikor az ügyész nyomoz, a vádelőkészítést ügyészi minőségben maga teljesíti, negyedrészt közvádlóként

megilleti a vádemelés, illetőleg a vádképviselő joga, s ezért valójában a hagyományos értelemben vett ügyészi szerepet a vádelőkészítéssel kibővítve végzi.

Az ügyészi nyomozás az ügyészi tevékenység olyan szakterülete, amelyben a vádelőkészítés egyik eleme, a saját nyomozás nyomatékosabb szerepet kap; a nyomozó ügyészeknek megyei, illetőleg helyi bírósági hatáskörbe tartozó ügyeket egyaránt nyomozniuk kell. Az ügyészi nyomozást is teljesítő ügyészeket tehát ügyészi mivoltuk hangsúlyozásával kell a testületbe integrálni. Az integráció legcélszerűbb módja a főügyészségi nyomozó hivatalok nyomozó ügyészségekké való átalakítása. A megyei (fővárosi) illetékességgel eljáró nyomozó ügyészségeket a megyeszékhelyi városi ügyészségek mellett önálló ügyészségként kell megszervezni, mert ellenkező esetben a helyi bíróság hatáskörébe tartozó ügyek nyomozása során a jogorvoslatok elbírálása a Legfőbb Ügyészség hatáskörébe tartozna a fellebbviteli főügyészségek helyett, s ezt indokolt elkerülni.

A Központi Ügyészségi Nyomozó Hivatal eddigi működése igazolta a felállításához fűzött várakozásokat, s az eddig is országos illetékességgel eljáró hivatalt – figyelemmel a Be. szabályaira – önálló főügyészséggé indokolt átszervezni. Emellett az ellátandó ügyek mennyiségére tekintettel célszerű az ügyészi közigazgatási jogi tevékenységnek a fővárosban és lehetőség szerint a megyékben egyetlen új – kizárólag ezzel foglalkozó – ügyészségbe való összevonása.

Mindezek az Ütv. módosítását igénylik, miután az jelenleg csak megyei főügyészségekről és Fővárosi Főügyészségről, illetőleg helyi (a megyékben városi, a fővárosban kerületi) ügyészségekről szól. Az így meghatározott szervezeti rendszerbe nem illeszthető a nyomozó ügyészség kategóriája. A Javaslat ezért egységesen ügyészségekről és főügyészségekről szól.

E szervezeti változtatásokkal összefüggésben indokolt javaslatot tenni az ügyészségi szervek alapításával és illetékességük megállapításával kapcsolatos köztársasági elnöki hatáskör kiváltására. Az Ütv. 1989 decemberében megállapított 19. § (1) bekezdésében foglalt rendelkezés szerint „[ü]gyészi szerv létesítését,

megszüntetését és székhelyének áthelyezését a legfőbb ügyész előterjesztésére a köztársasági elnök rendeli el”. Az Ütv. ezen rendelkezése alkotmányellenes, mivel normatív aktus kibocsátására jogosítja fel a köztársasági elnököt, holott ilyen hatásköre az államfőnek minősített időszakon kívül nincsen. E helyzet megszüntetése érdekében a Javaslát a fellebbviteli főügyészségek, a főügyészségek és a területi katonai ügyészségek felsorolását az Ütv. mellékletébe illeszti, míg a helyi ügyészségek felsorolásáról a legfőbb ügyész utasítása rendelkezne.

A 4-7. §-hoz

A Javaslát az Üsztv.-nek az ügyészi szervezeten belül működő szakmai testületekre, az alkalmazottak jogállására vonatkozó rendelkezéseit a szervezeti változtatásokkal összhangban pontosítja, amely arra tekintettel szükséges, hogy az Üsztv. az ügyészi szervezet jelenlegi felépítéséhez igazodva szabályozza e kérdéseket.

A 8-9. és 11-14. §-hoz

A magyar jogfejlődés során minden esetben irányadó volt, hogy a bírák és az ügyészek, valamint más bírósági és ügyészségi alkalmazottak jogállásának a szabályozása – a két igazságszolgáltatási szervezet sajátosságai által indokolt eltérések kivételével – azonos vagy legalábbis hasonló legyen. Az elmúlt több mint száz év során a jogalkotás ezt a szabályozási elvet töretlenül megtartotta.

Ezt az elvet követve a Javaslát hasonló jogi helyzetet teremt a két szervezet csúcán álló vezetőknél e tisztségük megszűnésével összefüggő áthelyezés esetére. Biztosítja, hogy ha a volt legfőbb ügyész, illetőleg helyettesei az ügyészség szervezetén belül kívánnak maradni, akkor a Legfőbb Ügyészségen vagy kérésükre alacsonyabb szintű ügyészségen más – lehetőleg vezető – ügyészi munkakörbe való áthelyezés mellett méltányos illetményre legyenek jogosultak. Az ügyészségi vezetők mellett minden ügyész jogállását érintő pontosítás, hogy a megbízatás megszűnésének okai kiegészülnének a választójog elvesztésével, összhangban

azzal, hogy a választójog fennállása esetükben kinevezési feltétel. Hasonló jellegű korrekció valósulna meg a legfőbb ügyész helyettes megbízatásának a vagyonyilatkozat-tételi kötelezettség elmulasztása miatti megszűnése tekintetében.

A 10. §-hoz

Az Európa Tanács Korrupció Elleni Államok Csoportja (GRECO), amelynek a Magyar Köztársaság is részese, a Magyarországról szóló 2003. évi országjelentésében – több más, azóta teljesített ajánlás mellett – ajánlást fogalmazott meg az ügyészségek, elsősorban a nyomozó hivatalok vezetői elmozdíthatóságának további garanciákhoz kötése érdekében. A GRECO országjelentésének ténymegállapító része az ügyészségi vezetők indokolás nélküli leválthatóságát, illetve az ügyészségi szakmai testületek beleszólási jogának hiányát kifogásolja.

Miután a GRECO ajánlása – a korrupcióellenes fellépés érdekében – tartalmilag megfelel az ügyészség szakmaiságának erősítéséhez fűződő érdekeknek is, indokolt az ajánlás teljesítése oly módon, hogy az érdemben ne sértse az ügyészség hierarchikus irányítását. Erre tekintettel az Üsztv. Javaslat szerinti módosítása tartalmazza a kért garanciákat. A módosítás az ügyészségi vezetői kinevezés visszavonását továbbra sem köti indokoláshoz, ugyanakkor garanciaként az ügyészi tanács véleményének kikérését teszi kötelezővé.

A 15. §-hoz

A Javaslat a bírák jogállására vonatkozó szabályozás helyett a közzolgálati jogból merít szabályozási mintát, amikor a köztisztviselők jogállásáról szóló 1992. évi XXIII. törvény 71/A. §-a szerinti Köztisztviselők Napjához hasonlóan munkaszüneti nappá nyilvánítja az ügyészségi szolgálati viszonyban állók számára az Ügyészég Napjaként minden év június 10-ét. A dátum megemlékezés az első magyar ügyészi törvény, a királyi ügyészségről szóló 1871. évi XXXIII. törvénycikk kihirdetéséről.

A 16. §-hoz

A Javaslat záró rendelkezésében a hatálybalépés rendezése és a teljes rendelkezések megállapítását nem igénylő szövegpontosítások mellett elvégzi a két módosítással érintett törvény korábbi módosításai tekintetében felmerült hatályon kívül helyezéseket is.